

4.7 สรุปผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนารัฐบาลจังหวัดขอนแก่น

จุดแข็ง

- อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจโดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้นโดยระหว่างปี 46-50 มีGPP เพิ่มขึ้นเฉลี่ย ร้อยละ 9.7 โดยภาคการเกษตร อัตราเติบโตเฉลี่ยร้อยละ 4.5 ส่วนภาคนอกการเกษตร อัตราเติบโตเฉลี่ยร้อยละ10.5
- สัดส่วน GPP ส่วนมาก เกิดจากภาคอุตสาหกรรม โดยมีผู้ประกอบการที่มีศักยภาพพร้อมที่จะเป็นกำลังการผลิต ทั้งเพื่อการบริโภคภายในและเพื่อการส่งออก รวมทั้งสามารถเชื่อมโยงในลักษณะครบวงจรกับจังหวัดต่างๆ ภายในกลุ่มจังหวัด เช่น อุตสาหกรรมข้าวและอาหารแปรรูป อุตสาหกรรมเอทานอล อุตสาหกรรมกระดาษ อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุตสาหกรรมผ้าไหม
- ผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง ซึ่งสามารถสนับสนุนเป็นอาหารส่งออก และพลังงานทดแทน
- รายได้เฉลี่ยต่อหัวประชากรเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง
- มีโครงสร้างพื้นฐานทางคมนาคมทางถนน ประกอบกับมีโครงสร้างพื้นฐานทางคมนาคมระบบรางและอากาศที่สามารถขยายตัว เพื่อรองรับการเติบโตในอนาคตและเชื่อมโยงกับภูมิภาค
- เป็นศูนย์กลางการประชุมสัมมนาของหน่วยงานต่างๆ มีสถานที่พักที่เพียงพอสำหรับนักท่องเที่ยว มีแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และธรรมชาติ รวมทั้งเริ่มมีการพัฒนากิจกรรมทางการท่องเที่ยวที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัด เช่น เทศกาลสงกรานต์ (ถนนข้าวเหนียว)
- โครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวกับการให้บริการด้านการพัฒนาคุณภาพคนทั้งด้านการศึกษา สุขภาพอนามัย ทักษะฝีมือมีความครอบคลุม สามารถจัดเป็นศูนย์กลางของกลุ่มจังหวัดและภูมิภาค
- จังหวัดมีหน่วยงานภาครัฐที่มีการดำเนินการทั้งในด้านการให้บริการประชาชน และการพัฒนาพื้นที่ค่อนข้างครบถ้วนในทุกสาขา และครอบคลุมทั้งพื้นที่

จุดอ่อน

- ลักษณะการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ มีผลให้ระบบเศรษฐกิจของจังหวัดค่อนข้างขาดเสถียรภาพและสร้างความเหลื่อมล้ำระหว่างรายได้
- ผลผลิตภาพและมูลค่าที่ได้ของระบบการผลิตภาคการเกษตรยังอยู่ในระดับต่ำ
- การเพาะปลูกพืชบางประเภท เช่น อ้อย ยังใช้สารเคมีที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

- มูลค่าที่ได้จากการท่องเที่ยวต่ำ รวมทั้งยังไม่มีกิจกรรมท่องเที่ยวที่เป็นที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปี
- ขาดการพัฒนาทางคมนาคมที่ต่อเนื่องและบูรณาการเพื่อสนับสนุนการเป็นศูนย์กลางของภูมิภาค ตลอดจนยังมีปัญหาด้านการจราจรภายในจังหวัด โดยเฉพาะจากระเบียบวินัยของประชาชน
- ปัญหาการขาดแคลนแรงงานในบางฤดูกาล และแนวโน้มการย้ายกลุ่มแรงงานจากภาคเกษตรสู่ภาคอุตสาหกรรม ในขณะที่คุณภาพทักษะฝีมือแรงงานภาคอุตสาหกรรม ยังอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ
- ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาอยู่ในระดับต่ำ และมีแนวโน้มลดลงอย่างมีนัยสำคัญ
- ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนมีหลากหลายมากขึ้น เนื่องจากการเติบโตและการแข่งขันทางเศรษฐกิจ
- ประสิทธิภาพ และความคุ้มค่าของการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติยังอยู่ในระดับต่ำ
- คุณภาพของสภาวะแวดล้อมเสื่อมโทรมลง ศักยภาพในการรองรับ (Carrying Capacity) ของทรัพยากรธรรมชาติต่อผลกระทบจากสภาวะโลกร้อนยังอยู่ในระดับที่น่าเป็นห่วง
- ประสิทธิภาพการทำงานในการเฝ้าระวังปัญหา ตลอดจนการทำงานเชิงรุกด้านความปลอดภัยทางทรัพย์สินและความมั่นคงยังไม่เพียงพอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบูรณาการ เพื่อการจัดการปัญหาทั้งด้านอัคคีภัย ความมั่นคง เพื่อรองรับการเติบโตของจังหวัดสู่การเป็นศูนย์กลางของภูมิภาค
- ปัญหาที่มีผลต่อความมั่นคงและความปลอดภัย มีความหลากหลายมากขึ้น ความสามารถของสถาบันพื้นฐานทางสังคมที่จะช่วยลดทอนปัญหาลดน้อยลง
- เอกภาพ และความสามารถในการทำงานเชิงบูรณาการระหว่างหน่วยราชการในพื้นที่ยังอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจเชิงบริหาร

โอกาส

- กรอบทิศทางการพัฒนาจังหวัดที่ระบุไว้ในกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคและผังภาค สนับสนุนให้พัฒนาจังหวัดขอนแก่นมุ่งสู่การเป็นศูนย์กลางของภูมิภาคทั้งในด้านเศรษฐกิจ การคมนาคม และบริการทางสังคม
- สามารถเชื่อมโยงการพัฒนา กับจังหวัดอื่นๆ ในกลุ่มจังหวัด โดยใช้จุดแข็งที่มีมาสนับสนุนส่งเสริมระหว่างกันได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้จุดแข็งทางภาคอุตสาหกรรมของจังหวัดขอนแก่น เป็นฐานของการผลิตเพื่อการแปรรูปและส่งออกด้านอาหารแปรรูปและพลังงานทดแทน

- ตัวแทนหน่วยงานภาคเอกชนในพื้นที่ เช่น จากสภาอุตสาหกรรมฯ หอการค้าจังหวัดฯ ให้ความสนใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาจังหวัด
- การขยายโครงข่ายถนนในกลุ่มอนุภาคลุ่มน้ำโขงที่ก้าวหน้าไปมากจะช่วยให้การค้าและการลงทุน โดยเฉพาะด้านการเกษตรและอุตสาหกรรมขยายตัวมากขึ้น
- นโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวของไทยที่กระตุ้นการท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ เป็นปัจจัยสนับสนุนการพัฒนาภาคการท่องเที่ยวและการบริการของจังหวัด
- ราคาน้ำมันที่มีแนวโน้มสูงขึ้นและนโยบายบายส่งเสริมพลังงานทดแทน (เอทานอล) จะช่วยส่งผลให้เกิดเสถียรภาพด้านราคาของผลผลิตอ้อยและน้ำตาลมากขึ้น

ภัยคุกคาม

- FTA กับประเทศจีน ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย มีผลต่อการผลิตสินค้าเกษตรบางชนิด เช่น ข้าว ปศุสัตว์ เนื่องจากยังมีต้นทุนการผลิตที่สูง
- สภาวะโลกร้อนและสภาพภูมิอากาศที่แปรปรวนส่งผลให้เกิดฝนแล้ง และน้ำท่วมบ่อยครั้ง ซึ่งทำให้การผลิตภาคเกษตรมีความเสี่ยงสูง
- เสถียรภาพทางการเมืองส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบริหารจังหวัด รวมทั้งความต่อเนื่องในด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดจากการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารจังหวัดบ่อยครั้ง
- ปัญหาทางความมั่นคงที่เกิดจากการก่อการร้ายและความขัดแย้งทางการเมือง